

Sygn. akt V KO 74/19

POSTANOWIENIE

Dnia 16 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński

w sprawie **K.J.**

skazanego za czyn z art. 148 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 16 października 2019 r.

w kwestii przyjęcia wniosku skazanego o wznowienie postępowania zakończonych prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 21 września 2017 r., sygn. akt II AKa (...),

zmieniającym w części, a w pozostałym zakresie utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w K. z dnia 28 marca 2017 r., sygn. akt II K (...),

na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

postanowił:

odmówić przyjęcia wniosku wobec jego oczywistej bezzasadności.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 28 marca 2017 r., sygn. akt II K (...), Sąd Okręgowy w K. uznał oskarżonego K.J. za winnego popełnienia przestępstw: z art. 148 § 1 k.k. - za co wymierzono mu karę 15 lat pozbawienia wolności oraz z art. 190 § 1 k.k. - za co wymierzono mu karę 1 roku pozbawienia wolności. Po połączeniu jednostkowych kar pozbawienia wolności, orzeczono karę łączną w wymiarze 15 lat pozbawienia wolności, zaliczając na jej poczet okres rzeczywistego pozbawienia wolności oskarżonego w sprawie oraz zastrzeżono, że K.J. będzie mógł skorzystać z warunkowego przedterminowego zwolnienia nie wcześniej niż po odbyciu 12 lat z wymierzonej mu kary łącznej pozbawienia wolności. Jednocześnie orzeczono

wobec oskarżonego obowiązek zapłaty zadośćuczynienia oraz rozstrzygnięto o kosztach postępowania.

Po rozpoznaniu apelacji wywiedzionych od powyższego wyroku przez prokuratora i obrońcę oskarżonego, Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 21 września 2017 r., sygn. akt II AKa (...), zmienił wyrok Sądu Okręgowego w K., sygn. akt II K (...), w części dotyczącej zasądzonego od oskarżonego zadośćuczynienia, zmniejszając zasądzone przez Sąd I instancji kwoty, a w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

W dniu 8 lipca 2019 r. (data nadania pisma w administracji Zakładu Karnego w W.) K.J. złożył wniosek o „wznowienie postępowania sądowego zakończonego prawomocnym orzeczeniem” oraz o wyznaczenie adwokata z urzędu - celem sporządzenia i podpisania wniosku o wznowienie postępowania w sprawie. Lektura ww. pisma wskazuje jednoznacznie, że wnioskodawca domaga się wznowienia postępowania w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 21 września 2017 r., sygn. akt II AKa (...), zmieniającym w części, a w pozostałym zakresie utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w K. z dnia 28 marca 2017 r., sygn. akt II K (...).

Uzasadniając przedmiotowy wniosek, K.J. wskazał na „nowe dowody świadczące, że nie był jedynym sprawcą przestępstwa, a w popełnieniu tej zbrodni pomagała mu żona”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek K.J. o wznowienie postępowania jest oczywiście bezzasadny, co w konsekwencji skutkować musiało wydaniem rozstrzygnięcia o odmowie jego przyjęcia bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego prezentowane jest jednoznaczne stanowisko, że instytucja wznowienia postępowania należy do kręgu nadzwyczajnych środków zaskarżenia, których procesowe uruchomienie może nastąpić wyłącznie na podstawie przesłanek ściśle określonych w ustawie. Katalog okoliczności otwierających drogę do wystąpienia z inicjatywą wzruszenia prawomocnego rozstrzygnięcia zawierają przepisy art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k., art. 540b k.p.k., art. 542 § 3 k.p.k. (tak postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2018 r., sygn. akt III KO 25/18).

Natomiast zgodnie z dyspozycją art. 545 § 3 k.p.k. sąd odmawia przyjęcia wniosku nie pochodzącego od prokuratora, obrońcy lub pełnomocnika, bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych, jeżeli z treści wniosku, w szczególności odwołującego się do okoliczności, które były już rozpoznawane w postępowaniu o wznowienie postępowania, wynika jego oczywista bezzasadność.

Wyrażenie "oczywista bezzasadność", w odniesieniu do wstępnej kontroli wniosku o wznowienie postępowania karnego - art. 545 § 3 k.p.k., należy rozumieć podobnie jak na gruncie przepisu art. 535 § 3 k.p.k., a zatem bezzasadność oczywista to taka, która nie wymaga szczególnego badania, jest widoczna na pierwszy rzut oka, jest niewątpliwa i wniosek obiektywnie nie może doprowadzić do wzruszenia orzeczenia. (tak postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2015 r., sygn. akt II KO 49/15). Decydująca jest sama treść wniosku o wznowienie, który może być oczywiście bezzasadny z różnych powodów, na co wskazuje użyte wyrażenie "w szczególności". Ta oczywista bezzasadność wynikać więc może choćby z tego, że we wniosku wskazano podstawy wznowienia, które nie są przewidziane w ustawie albo z tego, że w ogóle nie wskazano żadnych podstaw wznowienia (tak postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2015 r., II KO 49/15).

Wskazana powyżej sytuacja zaistniała bezsprzecznie w niniejszej sprawie. W złożonym wniosku K.J. nie powołał bowiem żadnych okoliczności pozostających w kręgu przesłanek uzasadniających wznowienie postępowania. Zasygnalizował jedynie pojawienie się nowych dowodów, świadczących, że nie był jedynym sprawcą przestępstwa. Nie kwestionując swojego sprawstwa, obciążył winą za dokonanie zbrodni również swoją żonę.

Odczytując argumentację wnioskodawcy w kontekście art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. podkreślić należy, że nowe fakty lub dowody, stanowiące podstawę wznowienia postępowania, wyartykułowane w treści przepisu 540 § 1 pkt 2 k.p.k. mają wskazywać, że skazany nie popełnił czynu albo jego czyn nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze (art. 540 § 1 pkt 2a k.p.k.), albo że skazano go za przestępstwo zagrożone karą surowszą, albo nie uwzględniono okoliczności zobowiązujących do nadzwyczajnego złagodzenia kary, albo też

błędnie przyjęto okoliczności wpływające na nadzwyczajne obostrzenie kary (art. 540 § 1 pkt 2b k.p.k.), tudzież sąd umorzył lub warunkowo umorzył postępowanie karne, błędnie przyjmując popełnienie przez oskarżonego zarzucanego mu czynu (art. 540 § 1 pkt 2c k.p.k.). Tymczasem lektura uzasadnienia wniosku o wznowienie postępowania nie wskazuje na zaistnienie którejkolwiek z podstaw prawnych do zastosowania tej szczególnej instytucji wzruszenia prawomocnego orzeczenia. Skazany nie przywołał bowiem żadnych nowych faktów lub dowodów, które mogłyby wskazywać na wadliwość skazujących go wyroków sądów obu instancji.

W tym stanie rzeczy wniosek K.J. o wznowienie postępowania należało ocenić jako oczywiście bezzasadny. Jednocześnie należy podkreślić, że regulacja wstępnej kontroli wniosku o wznowienie postępowania zawarta w art. 545 § 3 k.p.k. wprowadzona została po to, aby wyeliminować konieczność przeprowadzania różnego rodzaju czynności procesowych związanych z wnioskiem, który w stopniu oczywistym nie może doprowadzić do wznowienia. Niezasadne jest więc wyznaczanie obrońcy z urzędu, skoro skazany nie podał w swoim wniosku jakichkolwiek okoliczności, które mogłyby być rozpatrywane w płaszczyźnie podstaw wznowienia postępowania.

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

as